2022–2030 M. PANEVĖŽIO REGIONO PLĖTROS PLANO

PAŽANGOS PRIEMONĖS Nr. LT025-07-02-06
„SOCIALINIO BŪSTO FONDO PLĖTRA“
PAGRINDIMO APRAŠAS

2026 m. lapkričio 11 d. Nr. PA-31

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	Uždavinys Nr. LT025-07-02 „Vystyti socialinių paslaugų ir socialinio būsto infrastruktūrą socialinę riziką patiriantiems ir pažeidžiamiems asmenims“

II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS

Įgyvendinant regiono plėtros plano pažangos priemonę Nr. LT025-07-02-06 „Socialinio būsto fondo plėtra“ (toliau – Priemonė) bus sprendžiama 2022–2030 m. Panevėžio regiono plėtros plano (toliau – Planas) problema „Nepakankamas socialinių paslaugų ir infrastruktūros prieinamumas“ ir jos priežastis – „Nepatenkintas socialinio būsto poreikis“. Panevėžio regiono esamos situacijos bei problemų ir jų priežasčių analizė pateikiama Plano I skyriuje „Regiono plėtros plano teritorinė aprėptis ir regiono esamos situacijos analizė“. Įgyvendinant Plano Priemonę bus vykdom**os** regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairėse (toliau – Finansavimo gairės) nurodyt**os** remiam**os** veikl**os**: Nr. 1 „*Socialinio būsto fondo plėtra*“ ir Nr. 5 „*Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms)*“.

Įgyvendinant regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairėse (toliau – Finansavimo gairės) nurodytą remiamą veiklą Nr. 1 „*Socialinio būsto fondo plėtra*“, bus sprendžiamos šių tikslinių grupių: asmenys su negalia (turintys judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas[1] ir gausios šeimos[2], problemos. Plane, atsižvelgiant į atliktą Panevėžio regiono analizę, nustatyta, kad socialinio būsto poreikis Panevėžio regione yra didelis ypač asmenims su negalia, nes labai retai rinkoje galima rasti asmenims su negalia pritaikytų būstų, o taip pat gausioms šeimoms, nes nekilnojamojo turto rinkoje trūksta didesnių būstų, kuriuose galėtų įsikurti gausesnės šeimos.

Įgyvendinant regioninės pažangos priemonės Finansavimo gairėse nurodytą remiamą veiklą Nr. 5 „*Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms)*“, bus sprendžiamos šių tikslinių grupių: asmenys ir šeimos, turinčios teisę į socialinio būsto nuomą, problemos.

[1] Tikslinė grupė turi atitikti Būsto pritaikymo neįgaliesiems aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. A1-103 „Dėl Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo patvirtinimo“, 3.1-3.4 papunkčiuose įvardytus asmenis;
[2] Kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 2 punkte.

Plane identifikuota, kad asmenų, gyvenančių skurdo rizikoje ar socialinėje atskirtyje, dalis Panevėžio regione didesnė nei šalyje. Dideli skurdo rizikos lygio[3] skirtumai stebimi ir tarp Panevėžio regiono savivaldybių. Daugiausia skurstančiųjų 2022–2023 m. buvo Biržų r. sav. (2022 m. 28,2 proc., 2023 m. 28,9 proc.), Kupiškio r. sav. (2022 m. 28,3 proc., 2023 m. 26,6 proc.), Pasvalio r. sav. (2022 m. 29,1 proc., 2023 m. 26,2 proc.), mažiausiai – Panevėžio m. sav. (2022 m. 21,4 proc., 2023 m. 19 proc.) ir Panevėžio r. sav. (2022 m. 23,4 proc., 2023 m. 22,2 proc.).

Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas numato galimybę mažas pajamas gaunantiems asmenims ir šeimoms gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti. Panevėžio regiono savivaldybių pateiktos statistikos 2018–2022 m. laikotarpiu analizė rodo asmenų (šeimų), įrašytų į laukiančių paramos būstui išsinuomoti sąrašus, skaičiaus didėjimą nuo 2020 m. (išskyrus Pasvalio r. sav.) beveik visų skirtingų grupių sąrašuose.

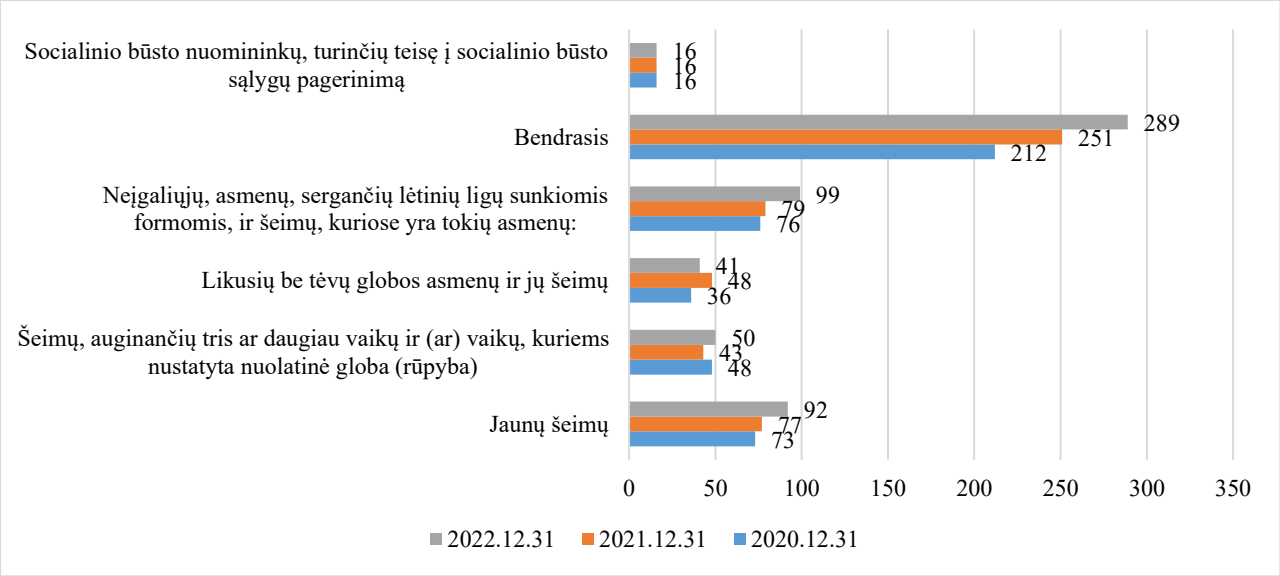

1 pav. Panevėžio regiono asmenų (šeimų), įrašytų į laukiančių paramos būstui išsinuomoti sąrašus, skaičius 2018–2022 m. skirtinguose grupių sąrašuose.

Didžiausias augimas stebimas Biržų r. sav. ir Kupiškio r. sav. (asmenų, įrašytų į laukiančių paramos būstui išsinuomoti sąrašus skaičius 2022 m. padvigubėjo lyginant su 2020 m.).

1 lentelė. Asmenų (šeimų), įrašytų į laukiančių paramos būstui išsinuomoti sąrašus, skaičius 2018-2022 m. Panevėžio regiono savivaldybėse[4]

	2018	2019	2020	2021	2022
Biržų r. sav.	71	66	42	49	92
Kupiškio r. sav.	39	51	32	47	60
Panevėžio m. sav.	243	218	171	209	203
Panevėžio r. sav.	117	107	104	105	116
Pasvalio r. sav.	83	97	76	65	70
Rokiškio r. sav.	40	52	36	39	47

[3] Asmenų, kurių ekvivalentinės piniginės disponuojamos pajamos mažesnės už skurdo rizikos ribą, dalis.
[4] Parengta autorių pagal Panevėžio regiono savivaldybių pateiktus duomenis.

Panevėžio apskritis	593	591	461	514	588

Socialinio būsto poreikis Panevėžio regione yra didelis, socialinio būsto nuomos laukimo trukmė ilga. Priemonės rengimo metu nustatyta, kad asmenys (šeimos) laukia socialinio būsto vidutiniškai 5 m. (maksimali laukimo trukmė 7 m., minimali – 3 m.). Ilgiausiai socialinio būsto eilėje laukia Panevėžio m. sav., trumpiausiai – Biržų r. sav.

Analizuojant tikslinės grupės 2018–2022 m. duomenis, matyti, kad kasmet paramos būstui išsinuomoti Panevėžio regione laukia vidutiniškai apie 50 šeimų, auginančių tris ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) (toliau – gausios šeimos) ir apie 95 neįgaliuosius, asmenis, sergančius lėtinių ligų sunkiomis formomis ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų (toliau – asmenys su negalia). Nuo 2022 m. kasmet naujai įrašomų asmenų (šeimų) į laukiančių socialinio būsto nuomos asmenų eilę skaičius didėjo nuo 141 iki 245. Vidutiniškai kasmet šis skaičius siekia 199, iš jų naujai įrašomų gausių šeimų į laukiančių socialinio būsto nuomos asmenų eilę skaičius siekia 19 (9,5 proc.), asmenų su negalia – 26 (13 proc.). 2018–2022 m. laikotarpiu kasmet socialinis būstas išnuomojamas vidutiniškai 10 gausių šeimų ir 18 asmenų su negalia. Beveik visose Panevėžio regiono savivaldybėse naujai įrašomų gausių šeimų ir asmenų su negalia į laukiančių socialinio būsto nuomos asmenų eilę skaičius buvo didesnis už tokių asmenų (šeimų), kuriems buvo išnuomotas socialinis būstas, skaičių. Vertinant atskirų Panevėžio regiono savivaldybių situaciją 2022 m. pabaigoje, regiono 10 000 gyventojų tenkantį laukiančiųjų socialinio būsto asmenų (šeimų) skaičiaus vidurkį (27,8) ženkliai viršijo Biržų r. sav. (41), Kupiškio r. sav. (37,5) ir Panevėžio r. sav. (32,7). Analizuojant tikslinių grupių duomenis nustatyta, kad regiono vidurkį (2,4) pagal socialinio būsto laukiančiųjų gausių šeimų sąrašą ženkliai viršijo Panevėžio r. sav. ir Biržų r. sav., kuriose gausių šeimų laukiančiųjų socialinio būsto skaičius, tenkantis 10 000-ių gyventojų, 2022 m. pabaigoje siekė atitinkamai 4,8 ir 4,5. Asmenų su negalia laukiančiųjų socialinio būsto skaičius, tenkantis 10 000-ių gyventojų, 2022 m. pabaigoje buvo didžiausias Panevėžio m. sav. (6,2) ir Panevėžio r. sav. (5,4).

2 lentelė. Asmenų su negalia ir gausių šeimų skaičius[5] Panevėžio regiono savivaldybėse 2018-2022 m.

	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Asmenys su negalia					
Biržų r. sav.	11	12	7	2	7
Kupiškio r. sav.	12	11	5	4	7
Panevėžio m. sav.	58	49	37	42	54
Panevėžio r. sav.	13	11	11	17	19
Pasvalio r. sav.	13	13	8	6	6
Rokiškio r. sav.	10	11	8	8	6
Panevėžio apskritis	117	107	76	79	99
Gausios šeimos					
Biržų r. sav.	2	3	4	3	10
Kupiškio r. sav.	5	8	4	3	3

[5] Parengta autorių pagal Panevėžio regiono savivaldybių pateiktus duomenis.

Panevėžio m. sav.	17	16	13	12	12
Panevėžio r. sav.	20	17	17	15	17
Pasvalio r. sav.	11	13	8	7	5
Rokiškio r. sav.	2	1	2	3	3
Panevėžio apskritis	57	58	48	43	50

2018-2022 m. laikotarpiu Panevėžio regione asmenų (šeimų), nuomojančių socialinį būstą, skaičius vidutiniškai buvo 682, iš jų gausių šeimų[6] – vidutiniškai 79 (arba 12 proc. visų regione nuomojančių asmenų (šeimų) skaičiaus), o asmenų su negalia[7] skaičius – 116 (arba 17 proc. visų regione nuomojančių asmenų (šeimų) skaičiaus). Biržų r. sav. šiuo laikotarpiu vidutiniškai buvo 206 asmenys (šeimos), iš jų gausių šeimų vidutiniškai buvo 21 asmuo (šeima), tai sudarė 10 proc. visų regione nuomojančių asmenų (šeimų) skaičiaus, asmenų su negalia šioje savivaldybėje – 26 šeimos arba 13 proc. visų regione nuomojančių asmenų (šeimų) skaičiaus. Kupiškio r. sav. 12 (arba 15 proc.) gausių šeimų ir 17 (arba 21 proc.) asmenų su negalia, Panevėžio m. sav. atitinkamai 28 šeimos (arba 15 proc.) ir 42 asmenys (arba 22 proc.), Pasvalio r. sav. 12 gausių šeimų (arba 11 proc.) ir 11 asmenų su negalia (arba 9 proc.), Rokiškio r. sav. atitinkamai 5 šeimos (arba 6 proc.) ir 20 asmenų (arba 22 proc.).

Panevėžio regiono savivaldybių duomenimis[8], planuotas surinkti socialinio būsto nuomos mokestis (Eur) ir faktiškai surinktas socialinių būstų nuomos mokestis skiriasi. Išanalizavus 2021–2022 m. duomenis matyti, kad Biržų r. sav. faktiškai surinkta 18,9 proc. mažiau socialinių būstų nuomos mokesčio nei turėjo būti surinkta (34012,5 Eur). Panevėžio r. sav. faktiškai surinkta 2,9 proc. mažiau socialinių būstų nuomos mokesčių nei turėjo būti surinkta (2021–2022 m. vidutiniškai 29896,42 Eur). Pasvalio r. sav. ir Rokiškio r. sav. taip pat faktiškai surinkta mokesčių mažiau, nei turėjo būti surinkta (atitinkamai 3,4 proc. nuo 20264,14 Eur ir 1,4 proc. nuo 24969,72 Eur vidurkio). Tuo tarpu Kupiškio r. sav. 2021–2022 m. faktiškai surinkta 30,3 proc. daugiau[9] socialinių būstų nuomos mokesčių nei planuota (vidutiniškai 19130 Eur). Tiek esami įsiskolinimai, tiek ir kitos priežastys (pvz. išsiaiškinama, kad asmuo negyvena jam skirtame socialiniame būste daug metų) nulemia dalies asmenų (šeimų) iškeldinimą iš nuomojamo socialinio būsto. Vidutiniškai Panevėžio regione kasmet iškeldinama 10 asmenų (šeimų) iš socialinio būsto.

Savivaldybių būsto fondą sudaro socialiniai būstai ir savivaldybės būstai. 2018–2022 m. laikotarpiu regione vidutiniškai buvo 1853 savivaldybės būstai, iš kurių vidutiniškai 1082 buvo savivaldybės būstas ir vidutiniškai 895 socialiniai būstai. Savivaldybės būstų skaičius regione didėjo iki 2021 m., o 2022 m. fiksuojamas savivaldybės būstų skaičiaus sumažėjimas 82 būstais. Socialinių būstų skaičius regione 2018–2022 m. laikotarpiu kito netolygiai, tačiau 2022 m. fiksuojamas didžiausias socialinių būstų skaičius regione – 1000 būstų. Analizuojamu laikotarpiu regione vidutiniškai 889 savivaldybės būstai buvo nuomojami, 72 būstai remontuotini (dėl to neapgyvendinti) ir vidutiniškai 120 savivaldybės būstų buvo avarinės būklės arba netinkamų gyventi. Socialinio būsto srityje vidutiniškai 816 būstų 2018–2022 m. laikotarpiu buvo nuomojami, 53 neapgyvendinti, nes buvo remontuotini ir apie 24 būstai buvo avarinės būklės arba netinkami gyventi. Rezervuotų tiek

[6] Panevėžio r. sav. duomenys nebuvo rinkti ir susisteminti;
[7] Panevėžio r. sav. duomenys nebuvo rinkti ir susisteminti;
[8] Nėra Panevėžio miesto savivaldybės duomenų;
[9] Socialinių būstų nuomos mokestis gali būti didesnis nei turėjo būti surinktas, nes prie faktiškai surinkto nuomos mokesčio prisideda gauti ankstesnių metų įsiskolinimai;

savivaldybės būstų, tiek ir socialinių būstų regione fiksuota po 1-2 būstus per metus. Analizuojamu laikotarpiu vidutiniškai 38 būstai regione buvo išbraukti iš savivaldybės būsto fondo sąrašo, iš kurių vidutiniškai 29 būstai parduoti ir 9 būstai išbraukti iš sąrašo dėl kitų priežasčių.

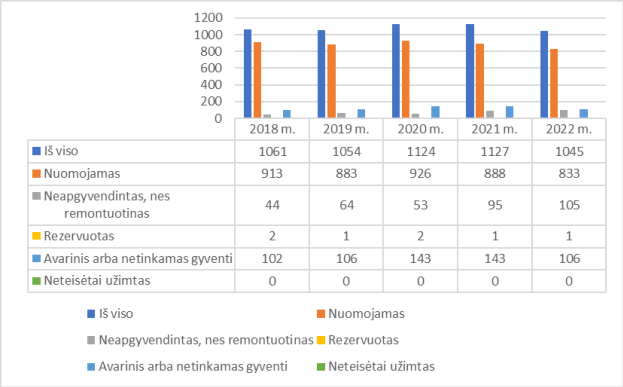

	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Iš viso	1061	1054	1124	1127	1045
Nuomojamas	913	883	926	888	833
Neapgyvendintas, nes remontuotinas	44	64	53	95	105
Rezervuotas	2	1	2	1	1
Avarinis arba netinkamas gyventi	102	106	143	143	106
Neteisėtai užimtas	0	0	0	0	0

2 pav. Savivaldybės būstų skaičius regione, skaičius.

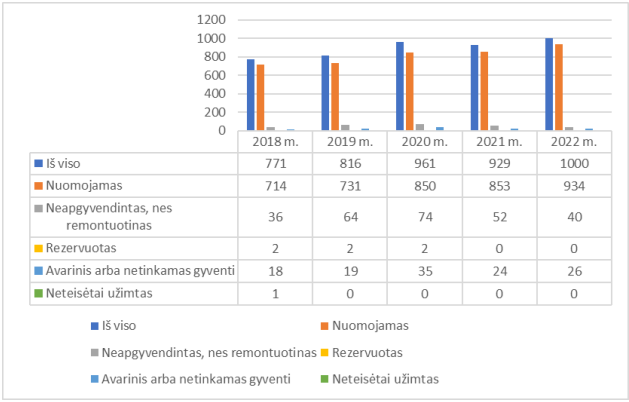

	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Iš viso	771	816	961	929	1000
Nuomojamas	714	731	850	853	934
Neapgyvendintas, nes remontuotinas	36	64	74	52	40
Rezervuotas	2	2	2	0	0
Avarinis arba netinkamas gyventi	18	19	35	24	26
Neteisėtai užimtas	1	0	0	0	0

3 pav. Socialinių būstų skaičius regione, skaičius.

Panevėžio regione 2018–2022 m. laikotarpiu buvo įsigyti 88 savivaldybės būstai, iš kurių: 5 būstai Biržų r. sav., 9 būstai Kupiškio r. sav., 63 būstai Panevėžio m. sav. ir 1 – Rokiškio r. sav. Panevėžio ir Pasvalio r. sav. savivaldybės būstų 2018–2022 m. laikotarpiu nebuvo įsigyta. Remiantis savivaldybių pateikta informacija, savivaldybės būstai naudojami įvairiai. Biržų r. sav. pripažintas netinkamu (negalimu) naudoti savivaldybės būstas, iškeldinus gyventojus, dažniausiai parduodamas aukcione. Šioje savivaldybėje 2018–2022 m. aukcione parduoti 2 gyvenamieji namai ir 4 būstai. Kupiškio r. sav. šio tipo nekilnojamas turtas nuomojamas kaip tarnybinis arba socialinis būstas nepasiturintiems asmenims. Panevėžio m. sav. 2018 m. savivaldybės tarybos sprendimu buvo nutarta iškeldinti socialinio ir savivaldybės būstų gyventojus iš 2 namų (31 būstas) ir suteikti jiems kitus būstus. Dėl šių priežasčių iš Panevėžio miesto savivaldybės biudžeto lėšų buvo perkami savivaldybės būstai nuomininkams perkelti. Vėliau šie būstai pagal poreikį buvo pervedami į socialinio būsto fondą. 2022 metais, iškeldinus paskutinę šeimą, 2023 m. pastatai parduoti. Nauji įsigyti savivaldybės būstai naudoti asmenims, susijusiems su savivaldybe ar jos įstaigomis darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, apgyvendinti. Rokiškio r. sav. šio tipo nekilnojamas turtas pagrinde išnuomotas asmenims (šeimoms), sudariusiems Gyvenamųjų patalpų nuomos sutartis iki 2002-12-31.

Vertinant problemos mastą, matyti, kad 10 000-ių Panevėžio regiono gyventojų 2019 m. teko 38 socialiniai būstai, kai šalyje – 43 būstai. Savivaldybių duomenimis, 2022 m. pabaigoje regione 71 proc. (arba 711 būstas) socialinio būsto fondo buvo miesto teritorijose ir 14 proc. (arba 142 būstai) kaimo gyvenamosiose vietovėse. 2022 m. pabaigoje, Biržų r. sav. didžioji dalis savivaldybės socialinio būsto buvo miesto vietovėje (93 proc.), iš jų: 83 proc. – Biržų mieste, 10 proc. – Vabalninko mieste, kaimo gyvenamosiose vietovėse – 7 proc. Būstai su visomis komunikacijomis sudarė 44 proc. Biržų r. sav. socialinio būsto fondo, su dalinėmis komunikacijomis – 7 proc., be patogumų – 49 proc. Daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose buvo 88 proc. savivaldybės socialinių būstų, 12 proc. – 1-2 butų namuose. 1 kambario būstas sudarė 55 proc., 2 kambarių – 34 proc., 3 kambarių – 9 proc., 4 ir 5 kambarių – 2 proc. Biržų r. sav. socialinio būsto fondo dalį. Renovuotuose gyvenamuosiuose namuose buvo 22 proc. savivaldybės socialinių būstų. Biržų r. sav. 47 proc. socialinio būsto buvo nusidėvėjęs būstas (daugiau kaip 60 proc.), kuris buvo praeito šimtmečio pradžioje statytuose

gyvenamuosiuose namuose ar praeito šimtmečio septintajame dešimtmetyje statytuose daugiabučiuose karkasiniuose namuose. Dalis minėtų pastatų dėl nusidėvėjimo buvo netinkamos naudoti būklės, juos remontuoti ar rekonstruoti savivaldybei ekonomiškai nenaudinga. Pripažinus pastatus netinkamais (negalimais) naudoti, gyventojams suteikiami kiti būstai. Iškeldinus gyventojus, sprendžiama dėl tolesnio pastatų naudojimo (pardavimo ar nugriovimo). 2022 m. pabaigoje Biržų r. sav. 1,3 proc. (arba 3 būstai) socialinių būstų pripažinti avariniais arba netinkamais gyventi, 7 proc. (arba 16 būstų) neapgyvendinto būsto buvo remontuotini.

Kupiškio r. sav. 2022 m. pabaigoje buvo socialinių būstų be komunalinių patogumų arba tik su daliniais (tiekiamas šaltas vanduo) patogumais. Prie būstų, neturinčių komunalinių patogumų, vedamos nuotekų komunikacijos. Kaimo vietovėse būstų būklė įvairi: buvo ir labai tvarkingų ir labai nusidėvėjusių, kuriuos tvarko savivaldybė pagal galimybes (tvarkomos krosnys, stogai, elektros instaliacija ir pan.). Kupiškio mieste daugiabučiuose namuose įkurti būstai buvo neblogos būklės, dauguma jų buvo renovuotuose namuose, su komunaliniais patogumais. Savivaldybės duomenimis, socialiniai būstai kaimo vietovėse nėra paklausūs, geresnės būklės socialiniai būstai išnuomojami, o visai nebetinkami gyventi dažniausiai įtraukiami į parduodamų objektų sąrašą ir parduodami viešojo aukciono būdu. Kupiškio r. sav. buvo 4 neišnuomoti (laisvi) socialiniai būstai ir 5 avarinės būklės.

Panevėžio m. sav. socialiniai būstai buvo daugiabučiuose namuose, dalis namų buvo renovuoti, turintys visus komunalinius patogumus. Socialiniai būstai išnuomoti pilnai suremontuoti. Neišnuomoti (laisvi) socialiniai būstai remontuojami, kas reikalauja laiko sąnaudų. Savivaldybės laisvi socialiniai būstai, reikalaujantys daug investicijų, parduodami. 2022 m. pabaigoje Panevėžio m. sav. buvo 7 neišnuomoti (laisvi) socialiniai būstai, avarinės būklės socialinio būsto nebuvo.

Panevėžio r. sav. didžioji dalis socialinio būsto įkurta 1968–1978 m. statybos daugiabučiuose namuose ar senos statybos vienbučiuose gyvenamuosiuose mediniuose ar mūriniuose pastatuose. Didžioji dalis būstų buvo kaimo vietovėse su daliniais patogumais ar be jų, t. y., Panevėžio r. sav. didžioji dalis savivaldybės socialinio būsto buvo remontuotina. Dalis socialinių būstų pripažinti netinkamais (negalimais) naudoti dėl fizinio ir funkcinio nusidėvėjimo. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantys socialiniai būstai įtraukti į viešame aukcione parduodamo Panevėžio r. s. nekilnojamojo turto ir kitų nekilnojamųjų daiktų sąrašą. 2022 m. pabaigoje savivaldybėje buvo 3 neišnuomoti (laisvi) socialiniai būstai ir 2 būstai netinkami gyventi.

Pasvalio r. sav. socialinio būsto laukiantys asmenys pageidauja socialinio būsto mieste, t. y. Pasvalyje. Kaimiškose vietovėse atsisakoma nuomotis. Savivaldybėje būta atvejų, kad mieste atsisakyta nuomotis socialinį būstą, nes nebuvo patogumų ar patogumai buvo daliniai. Pasvalio r. sav. 2022 m. pabaigoje daugiabučiuose namuose socialinis būstas sudarė 95 proc. savivaldybės socialinio būsto fondo, 1–2 butų namuose – 5 proc. Vertinant Pasvalio r. sav. socialinio būsto fondą pagal socialinio būsto dydį (kambarių skaičių), 2022 m. pabaigoje 3 kambarių būstas sudarė 11 proc. savivaldybės disponuojamo socialinio būsto fondo, 2 kambarių – 44 proc., 1 kambario – 45 proc. Butai su visais patogumais sudarė 34 proc. savivaldybės socialinių būstų, su daliniais patogumais – 34 proc., be patogumų – 32 proc. Renovuotuose daugiabučiuose buvo 12 proc. savivaldybės socialinio būsto fondo. Apie 40 proc. socialinių būstų buvo patenkinamos būklės ir apie 48 proc. remontuotinų. Didžioji dalis neišnuomotų (laisvų) socialinių būstų Pasvalio r. sav. buvo kaimiškose vietovėse. Neišnuomotų (laisvų) socialinių būstų būva 3, avarinių – 2.

Rokiškio r. sav. duomenimis, 2022 m. pabaigoje 88 proc. savivaldybės socialinio būsto fondo buvo Rokiškio mieste bei Juodupės, Jūžintų, Pandėlio, Obelių miesteliuose. Kaimo gyvenamosiose vietovėse įkurtas socialinis būstas sudarė 12 proc. bendro savivaldybės socialinio būsto fondo. 4

kambarių socialiniai būtai sudarė 4 proc. Rokiškio r. sav. socialinio būsto fondo, 3 kambarių – 11 proc., 2 kambarių – 61 proc. ir 1 kambario –24 proc. Būstai su visomis komunikacijomis sudarė 71 proc. savivaldybės socialinių būstų, su dalinėmis komunikacijomis – 3 proc., be patogumų – 26 proc. Geros būklės socialiniai būstai (kurių nusidėvėjimas neviršijo 30 proc.) sudarė 44 proc., patenkinamos būklės (kurių nusidėvėjimas buvo nuo 30 iki 60 proc.) – 31 proc., blogos būklės (kurių nusidėvėjimas didesnis kaip 60 proc.) – 25 proc. savivaldybės socialinio būsto fondo. Rokiškio r. sav. 14 proc. socialinio būsto 2022 m. pabaigoje buvo pripažinti avariniais arba netinkamais gyventi. 5 būstai buvo neišnuomoti (laisvi, nes remontuotini) ir 17 socialinių būstų pripažintų avariniais arba netinkamais gyventi. Pastaruosius savivaldybei remontuoti ar rekonstruoti ekonomiškai nenaudinga. Pripažinus pastatus netinkamais (negalimais) naudoti, sprendžiama dėl tolesnio pastatų naudojimo (pardavimo ar nugriovimo).

Panevėžio regiono savivaldybių duomenimis be socialinio būsto nuomos yra taikomi kiti paramos būdai. Regiono savivaldybių duomenimis, 2022 m. Panevėžio regione subsidijomis būsto kredito daliai apmokėti pasinaudojo 55 šeimos, būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija – 102 šeimos, finansinės paskatos būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo nuostatomis – 78 šeimos. Būsto nuomos mokesčio kompensacija Panevėžio regiono savivaldybėse asmenys (šeimos) naudojasi nepakankamai (išskyrus Panevėžio m. sav.), nes nėra būsto nuomos pasiūlos, nuomotojai vengia registruoti sutartis VĮ Registrų centre. Panevėžio m. sav. būsto nuomos mokesčio dalies gavėjų skaičius augo kasmet nuo 23 (2018 m.) iki 97 (2022 m.).

Biržų r. sav. pastaraisiais metais vis labiau populiarėjo paramos būstui forma – finansinė paskata jaunoms šeimoms pirmajam būstui įsigyti. Tačiau dėl riboto finansavimo 2023 m. finansinę paskatą gavo tik 2 šeimos. Pastaraisiais metais taip pat padidėjo būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija besinaudojančių asmenų skaičius, tačiau dėl ribotos legalios būsto nuomos pasiūlos šia paramos forma naudojasi mažai asmenų (šeimų). Siekdama paspartinti savivaldybės socialinio būsto laukiančių asmenų (šeimų) aprūpinimą būstu, Biržų r. sav. 2021 m. bandė pasinaudoti dar viena Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme numatytų savivaldybių socialinio būsto plėtros formų – išnuomoti ne trumpesniam kaip 5 metų laikotarpiui fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančius būstus ir juos pernuomoti asmenims (šeimoms), turintiems teisę į savivaldybės socialinio būsto nuomą. Savivaldybės administracija organizavo būsto nuomos iš fizinių ar juridinių asmenų pirkimą, tačiau pasiūlymų nuomoti būstą negauta.

Kupiškio r. sav. taikoma parama jaunai šeimai būstui įsigyti, subsidijos, išperkamoji būsto nuoma, būsto nuomos dalies kompensacija. Šios priemonės finansuojamos valstybės lėšomis, tačiau nėra populiarios Kupiškio r. savivaldybėje.

Panevėžio m. sav. taikoma būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija, finansuojama Valstybės lėšomis. Būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos gavėjų skaičius kasmet auga.

Panevėžio r. sav. taikoma tik būsto nuomos mokesčio dalies kompensavimas, kiti būdai netaikomi, nes Panevėžio rajone nėra būstų pasiūlos.

Pasvalio r. sav. subsidija valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti 2018–2022 m. pasinaudojo 10 šeimų, iš jų viena šeima, kurioje buvo asmuo su negalia. Būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija Pasvalio r. sav. beveik nėra naudojamasi. Analizuojamu laikotarpiu tik viena šeima (2022 m.) naudojosi būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija. Pagal Finansinės paskatos būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymą Pasvalio rajone 2018–2022 m. parama pasinaudojo 34 šeimos, iš jų 1 gausi šeima.

Rokiškio r. sav. be socialinio būsto nuomos, populiarios paramos būstui formos – finansinė paskata jaunoms šeimoms pirmajam būstui įsigyti ir parama būstui įsigyti (valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų gavėjams teikiant subsidijas valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti). Tačiau dėl riboto finansavimo 2023 m. finansinę paskatą (papildomą 5 proc. subsidiją) gavo tik 2 šeimos ir suformuotos tik 4 pažymos, patvirtinančios teisę į paramą būstui įsigyti. 2023 m. 3 asmenys (šeimos) pasinaudojo būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija. Šia paramos forma pasinaudoja itin mažai asmenų (šeimų) dėl ribotos legalios būsto nuomos pasiūlos.

Kaip rodo aukščiau pateikta Panevėžio regiono savivaldybių pateiktos statistikos 2018–2022 m. laikotarpiu analizė, asmenų (šeimų), įrašytų į laukiančių paramos būstui išsinuomoti sąrašus, skaičius Panevėžio regione nuo 2020 m. didėjo (beveik visų skirtingų grupių sąrašuose). Remiantis savivaldybių teikiamais į Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą duomenimis, 2025 m. pabaigoje Panevėžio regione socialinio būsto eilėje jau buvo 786 asmenys (šeimos). Didžiausią socialinio būsto poreikio dalį sudarė bendrojo sąrašo asmenys bei socialiai pažeidžiamos grupės – ypač asmenys su negalia ir jaunos šeimos.

3 lentelė. Asmenų (šeimų), įrašytų į laukiančių paramos būstui išsinuomoti sąrašus, skaičius 2025 m. pabaigoje Panevėžio regiono savivaldybėse*

	Biržų r. sav.	**Kupiškio r. sav.**	**Panevėžio m. sav.**	**Panevėžio r. sav.**	**Pasvalio r. sav.**	**Rokiškio r. sav.**	**Panevėžio regionas**
Jaunų šeimų	19	10	36	15	8	8	96
Šeimų, auginančių tris ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa	12	4	10	14	7	4	51
Likusių be tėvų globos asmenų ir jų šeimų	7	0	26	0	3	2	38
	14	11	67	25	7	19	143
Bendrasis	85	44	138	64	55	48	434
Socialinio būsto nuomininkų, turinčių teisę į socialinio būsto sąlygų pagerinimą	6	2	4	6	4	2	24
Iš viso:	143	71	281	124	84	83	786

** duomenys fiksuoti 2026 m. sausio 15 d. už 2025 m.*

Nors savivaldybės vykdo socialinio būsto fondo plėtrą, asmenų (šeimų) aprūpinimo socialiniu būstu problema išlieka aktuali, socialinio būsto laukimo trukmė regione yra ilga. Regionui būdingi ryškūs teritoriniai skirtumai – laukimo trukmė savivaldybėse svyruoja nuo maždaug 2,5 iki 7 metų. Remiantis Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos duomenimis 2025 m. pabaigoje ilgiausiai socialinio būsto reikėjo laukti Panevėžio m. sav. (apie 6,97 m.), trumpiausiai – Biržų r. sav. (2,54 m.). Panevėžio r. sav. laukimo trukmė (5,12 m.) buvo artima šalies vidurkiui (5,53 m.), kitose Panevėžio regiono savivaldybėse – apie 3-4 m.

2023–2025 m. Panevėžio regione nuomojamo socialinio būsto dinamika iš esmės išlieka stabili, tačiau matomi skirtingi savivaldybių pokyčiai. Didžiausias augimas fiksuojamas Panevėžio m. savivaldybėje (nuo 217 iki 250), kas rodo aktyvią fondo plėtrą. Tuo tarpu Biržų r. ir Panevėžio r. savivaldybėse stebimas nedidelis mažėjimas, o Kupiškio, Pasvalio ir Rokiškio rajonuose pokyčiai minimalūs arba stabilizuoti. Bendras vaizdas patvirtina aukštą socialinio būsto užimtumą ir ribotą naujo fondo plėtrą daugumoje regiono savivaldybių.

4 lentelė. Socialinio būsto fondas Panevėžio regiono savivaldybėse 2023-2025 m. pabaigoje

	Socialinio būsto fondo pasiūla metų pabaigoje	**2023**	**2024**	**2025**
Biržų r. sav.	**Iš jų:**	**219**	**215**	**213**
	Nuomojamas	211	206	197
	Laisvas	8	9	16
	Rezervuotas	0	0	0
	Avarinis arba netinkamas gyventi	0	0	0
	Neteisėtai užimtas	0	0	0
Kupiškio r. sav.	**Iš jų:**	**158**	**161**	**161**
	Nuomojamas	146	152	152
	Laisvas	6	6	6
	Rezervuotas	1	1	0
	Avarinis arba netinkamas gyventi	5	2	3
	Neteisėtai užimtas	0	0	0
Panevėžio m. sav.	**Iš jų:**	**217**	**231**	**250**
	Nuomojamas	217	231	250
	Laisvas	0	0	0
	Rezervuotas	0	0	0
	Avarinis arba netinkamas gyventi	0	0	0
	Neteisėtai užimtas	0	0	0
Panevėžio r. sav.	**Iš jų:**	**150**	**146**	**147**
	Nuomojamas	140	139	138
	Laisvas	6	1	3
	Rezervuotas	0	0	0
	Avarinis arba netinkamas gyventi	4	6	6
	Neteisėtai užimtas	0	0	0
Pasvalio r. sav.	**Iš jų:**	**117**	**120**	**121**
	Nuomojamas	114	117	117
	Laisvas	0	0	0

	Rezervuotas	1	1	1
	Avarinis arba netinkamas gyventi	2	2	3
	Neteisėtai užimtas	0	0	0
Rokiškio r. sav.	**Iš jų:**	**119**	**116**	**116**
	Nuomojamas	97	101	102
	Laisvas	8	4	3
	Rezervuotas	0	0	0
	Avarinis arba netinkamas gyventi	14	11	11
	Neteisėtai užimtas	0	0	0

Nors savivaldybių duomenimis, Panevėžio regione 2026 m. birželio 1 d. buvo 41 laisvas būstas, realiai gyventojams prieinamų būstų skaičius buvo nedidelis. Didelė dalis būstų buvo remontuojami, prastos būklės arba dar tik administracinėse nuomos procedūrose.

Savivaldybių socialinio būsto fondas ne tik nepatenkina poreikio, bet dalis jo yra ganėtinai senas būstas, dalis (ypač kaimuose) yra be patogumų, nepatenkinantis elementarių higienos poreikių jų gyventojams. 2026 m. birželio 1 d. savivaldybių pateiktais duomenimis būstų be patogumų Biržų r. sav. buvo 37 proc., Pasvalio r. sav. – 25,84 proc. , Rokiškio r. sav. – 10,3 proc. Situaciją taip pat blogina galimas netinkamų būstų išbraukimas iš socialinio būsto fondo. Savivaldybių duomenimis, socialinio būsto paklausos augimui reikšmingą įtaką daro didėjančios būsto įsigijimo ir nuomos kainos, augančios komunalinių paslaugų ir pragyvenimo išlaidos, nepakankamos gyventojų pajamos ir ribotos galimybės savarankiškai apsirūpinti būstu rinkos kainomis. Paklausos didėjimą taip pat lemia socialinę atskirtį patiriančių asmenų ir šeimų poreikiai, ekonominiai svyravimai bei infliacijos poveikis gyventojų finansinėmis galimybėmis. Dėl šių priežasčių kasmet didėja asmenų, laukiančių socialinio būsto nuomos, skaičius.

Preliminariais savivaldybių pateiktais duomenimis, per 2023–2025 m. laikotarpį visose Panevėžio regiono savivaldybėse socialinio būsto poreikis nuosekliai augo, o pasiūla išliko ribota. Didžiausias asmenų (šeimų), laukiančių socialinio būsto, skaičiaus augimas fiksuotas Panevėžio mieste (daugiau kaip 204 proc.), taip pat reikšmingas didėjimas Rokiškio r. (daugiau kaip 50 proc.), Kupiškio r. (43,8 proc.), Biržų (30,9 proc.) ir Pasvalio (32 proc.) savivaldybėse. Mažesnis, tačiau stabilus augimas stebimas Panevėžio rajone (14,85 proc.).

5 lentelė. Asmenų (šeimų), laukiančių socialinio būsto, skaičius Panevėžio regiono savivaldybėse 2023-2025 m. pabaigoje

	Asmenų (šeimų), laukiančių socialinio būsto, skaičius		
	2023	**2024**	**2025**
Biržų r. sav.	107	122	140
Kupiškio r. sav.	48	52	69
Panevėžio m. sav.	90	154	274
Panevėžio r. sav.	101	103	116
Pasvalio r. sav.	67	75	84
Rokiškio r. sav.	52	64	79

Asmenų, kuriems išnuomotas socialinis būstas, dalis nuo buvusiųjų sąrašuose socialiniam būstui nuomoti 2023–2025 m. laikotarpiu visose Panevėžio regiono savivaldybėse nuosekliai mažėjo (ypač Biržų r., Panevėžio m., Pasvalio r., Rokiškio r.). Šis mažėjimas rodo, kad per laikotarpį vis mažesnė dalis laukiančiųjų gauna socialinį būstą, kas gali signalizuoti tiek apie mažėjančias galimybes patenkinti poreikį, tiek apie didėjantį laukiančiųjų skaičių.

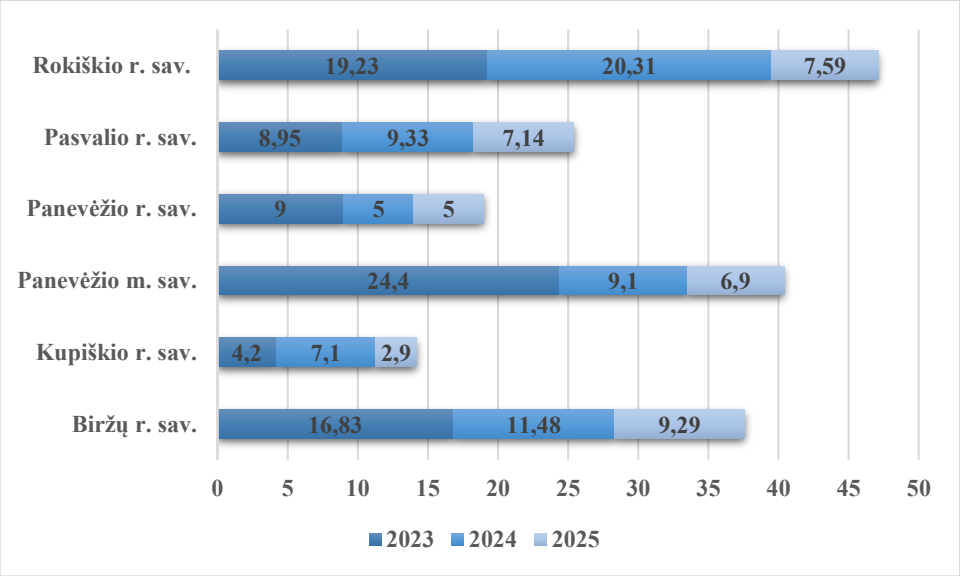

4 pav. Asmenų, kuriems išnuomotas socialinis būstas, dalis nuo buvusiųjų sąrašuose socialiniam būstui nuomoti 2023–2025 m. laikotarpiu Panevėžio regiono savivaldybėse, proc.

Būstai atsilaisvina retai, nors kasmet daliai asmenų socialinis būstas yra suteikiamas, bendras laukiančiųjų skaičius didėja. Sprendžiama problema yra auganti. Pasiūlos augimas nėra pakankamas sparčiai didėjančiai paklausai patenkinti. Būtina plėtoti socialinio būsto fondą visoms Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme nurodytoms tikslinėms grupėms (jaunoms šeimoms, šeimoms, auginančioms tris ar daugiau vaikų, likusiems be tėvų globos asmenims ir jų šeimoms, asmenims su negalia ir jų šeimoms ir kt.).

Ankstesnės investicijos. Per 2018–2022 m. laikotarpį Panevėžio regione įsigyti 132 socialiniai būstai, iš jų naujai įrengti ir įsigyti 122 socialiniai būstai pagal priemonę Nr. 08.1.2-CPVA-R-408 „Socialinio būsto fondo plėtra“[10]. Tikslinei grupei buvo skirta tik kiek daugiau nei 20 proc., tačiau problema išlieka, nes poreikis socialiniam būstui patenkintas tik iš dalies. Socialinio būsto asmenų (šeimų), laukiančių socialinio būsto eilėje, skaičiaus augimas yra daug spartesnis nei socialinio būsto fondo plėtra.

2018–2022 m. laikotarpiu Biržų r. sav. buvo įsigyta 11 būstų įgyvendinant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir savivaldybės biudžeto lėšomis bendrai finansuojamą projektą „Biržų rajono savivaldybės socialinio būsto fondo plėtra“, 4 būstai įsigyti savivaldybės biudžeto lėšomis. Būstai įsigyti vykdant pirkimus skelbiamų derybų būdu. Įsigyto būsto vidutinė 1 kv. m kaina – 386 Eur. Įgyvendindama projektą, savivaldybė susidūrė su maža būstų pasiūla rinkoje, projekto įgyvendinimo

[10] 2014-2020 m. laikotarpio projektų įgyvendinimui posistemio (SFMIS 2014) duomenimis 2023 m. pabaigoje pagal priemonę Nr. 08.1.2-CPVA-R-408 „Socialinio būsto fondo plėtra“ Panevėžio regione buvo įrengti ir įsigyti 151 būstai.

laikotarpiu (2017–2023 m.) apie būstų pirkimą skelbta 25 kartus, nupirkti 23 socialiniai būstai. Dėl itin mažos vieno kambario butų pasiūlos vietoje planuotų 11 vieno kambario butų įsigyti 5 butai. Vykdyti pirkimo procedūras taip pat sutrukdė dėl COVID-19 pandemijos šalyje 2020–2021 m. skelbti karantinai.

Vykdant socialinio būsto fondo plėtrą Kupiškio r., buvo naudotos Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir savivaldybės biudžeto lėšos, įsigyti 5 butai ir pastatyti 6 (visi būstai yra Kupiškio mieste). Vidutinė 1 kv. m. kaina 906 Eur (naujos statybos būstams – 1364 Eur / kv. m., įsigytiems būstams – 258 Eur / kv. m.). Būstas išnuomotas socialinio būsto eilėje laukiantiems asmenims (6 neįgaliems asmenims, 1 daugiavaikei šeimai, 1 jaunai šeimai, 3 bendrame sąraše esantiems asmenims (šeimoms)).

2014–2020 m. laikotarpiu vykdant Panevėžio m. sav. projektą „Socialinio būsto plėtra“ buvo kapitališkai suremontuotas negyvenamas namas (buvęs bendrabutis) ir jame įkurtas socialinio būsto paskirties 71 butas (843,24 Eur / kv. m.) Projektas finansuotas Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir savivaldybės lėšomis. Užbaigus projektą išnuomotas 71 butas asmenims (šeimoms) laukiančioms socialinio būsto.

Panevėžio r. sav. 2018 m. nupirkti 5 butai, 2019 m. vykdyti 3 socialinių būstų pirkimai, nupirkti 4 butai, 2020 m. – 2 butai. 2019 m. pabaigoje baigtas rekonstruoti Panevėžio r. sav. administracijos nuosavybės teise valdomas pastatas Upytės sen., Upytės k. Pastate įrengti ir pritaikyti socialinio būsto paskirčiai 8 butai (iš kurių 2 būstai pritaikyti neįgaliesiems). Vidutinė įgyto būsto kaina 524 Eur / kv. m.

Pasvalio r. sav. vykdytas butų pirkimo skelbiamų derybų būdu. Vidutinė 1 kv. m kaina – 543,00 Eur. Dėl mažos parduodamų butų pasiūlos ir didelės paklausos, kainas derybų metu pavyko sumažinti nežymiai. Pasvalio r. sav. parduodamų butų pasiūla buvo labai maža, todėl butų kainos turėjo tendenciją didėti.

Rokiškio r. sav. 2018–2022 m laikotarpiu pagal 2014–2020 m. priemonę 08.1.2-CPVA-R-408 įsigyta 10 naujų socialinių būstų. Finansuota Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir savivaldybės biudžeto lėšomis. Būstai įsigyti vykdant pirkimus skelbiamų derybų būdu. Įsigyto būsto vidutinė 1 kv. m kaina – 195,70 Eur. Per Projekto įgyvendinimo laikotarpį (2017–2023 m.) įsigyta 15 iš numatytų 20 socialinių būstų. Įgyvendindama projektą Rokiškio r. sav. susidūrė su maža būstų pasiūla rinkoje bei COVID-19 pandemijos karantinu, kurio metu nebuvo galimybės apžiūrėti parduodamų būstų. Iš 15 įsigytų socialinių būstų, 5 socialiniai būstai išnuomoti šeimoms, auginančios tris ar daugiau vaikų.

Vykdant Būsto pritaikymo neįgaliesiems programą, patvirtintą Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. A1-103 „Dėl Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo patvirtinimo“ Panevėžio regione asmenims su negalia 2020 m. buvo pritaikyta 14, 2022 m. – 14, 2023 m. – 24 socialinių būstų.

Kaip parodė analizė, didžiausias socialinio būsto poreikis išlieka gausioms šeimoms bei asmenims su negalia, nes šioms tikslinėms grupėms tinkamo būsto rinkoje pasiūlos įsigijimui arba nuomai nėra arba ji nepakankama. Todėl asmenų su negalia ir gausių šeimų grupės yra tos grupės, kurioms tinkamas būstas rinkoje yra sunkiai arba visai neprieinamas. Atsižvelgiant į tai, kad asmenys (šeimos) socialinio būsto laukia vidutiniškai 5 metus, daroma išvada, kad tikslinių grupių atstovų, laukiančiųjų socialinio būsto nuomos, skaičiaus pokytis pažangos priemonės įgyvendinimo ir 5 metų po pažangos priemonės įgyvendinimo pabaigos laikotarpiu bus minimalus.

Įgyvendinus Priemonę, bus prisidedama prie 2022–2030 m. regionų plėtros programoje[11] nustatyto poveikio rodiklio siekimo:

Socialinio būsto poreikio patenkinimas nuo jo laukiančiųjų asmenų (šeimų) skaičiaus, proc. | procentai (2022–2030 m. Panevėžio regiono plėtros plane nustatyta siekiama Panevėžio regiono reikšmė 2030 m. – 65).

III SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Priemonės veiklų įgyvendinamo teritorija apima Biržų, Kupiškio, Panevėžio, Pasvalio, Rokiškio rajonų bei Panevėžio miesto savivaldybių teritorijas.

IV SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Siekiant padidinti Panevėžio regiono savivaldybių socialinio būsto fondą bei įgyvendinti vaiko / šeimos ar asmens teisę į tinkamas gyvenimo sąlygas, ir taip didinti nepalankias sąlygas turinčių asmenų, t. y. asmenų su negalia ir gausių šeimų, integraciją, numatoma įgyvendinti veiklą – Socialinio būsto fondo plėtra Panevėžio regione. Taip pat siekiant sumažinti socialinę atskirtį ir sudaryti sąlygas visiems asmenims ir šeimoms, turinčioms teisę į socialinio būsto nuomą, gauti socialinį būstą, numatoma įgyvendinti veiklą - „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms)“. Šios veiklos atitinka regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairėse (toliau – Finansavimo gairės) nurodytas remiamas veiklas:

Nr. 1 „Socialinio būsto fondo plėtra“ *(veikla vykdoma statant naujus pastatus, rekonstruojant, remontuojant ir pritaikant socialinio būsto paskirčiai esamus pastatus ar jų dalis, įsigyjant gyvenamuosius namus (pagal poreikį su priklausiniais), jų dalis, butus ir pritaikant juos tikslinės grupės poreikiams (vykdant būtinos apimties rekonstrukcijos ar remonto darbus, įsigyjant būtiną įrangą ir baldus);*

Nr. 5 „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms)“ *(Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms) (Veikla vykdoma statant naujus pastatus, rekonstruojant, remontuojant ir pritaikant būsto paskirčiai esamus pastatus ar jų dalis, taip pat rekonstruojant, remontuojant perimtas valstybės reikmėms nereikalingas laisvas gyvenamąsias patalpas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatyta tvarka, įsigyjant gyvenamuosius namus (pagal poreikį – su priklausiniais), jų dalis, butus ir pritaikant juos tikslinės grupės poreikiams (vykdant būtinos apimties rekonstrukcijos ar remonto darbus, įsigyjant būtiną įrangą ir baldus). Žemės įsigijimo išlaidos naujų pastatų statybai nefinansuojamos.)*

Priemonės rengimo metu visos regiono savivaldybės įsivertino rinkoje parduodamo nekilnojamojo turto situaciją, savivaldybių turimus apgyvendinimo paskirčiai galimus pritaikyti pastatus ar (ir) jų dalis, galimus žemės sklypus naujų pastatų statybai.

[11] Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713 „Dėl 2022–2030 m. regionų plėtros programos patvirtinimo“ (III skyriaus „RPP poveikio rodikliai ir jų siektinos reikšmės“ 1 lentelė. NPP ir RPP rodiklių sąsajos)

Planuojamos projektų veiklos savivaldybėse ir tikslinių grupių skaičius[12] įgyvendinant veiklą - Socialinio būsto fondo plėtra Panevėžio regione:

Biržų r. sav. planuojama socialinio būsto plėtra, statant naują pastatą Biržuose. Tikslinių grupių asmenims bus skirta 12 butų: 10 butų – gausioms šeimoms ir 2 butai asmenims su negalia (turintiems judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas. Bendras tikslinių grupių asmenų (šeimų) šeimos narių skaičius yra 50 asmenų.

Kupiškio r. sav. planuojama statyti daugiabutį Kupiškio mieste, kuriame 6 butai bus skirti ir pritaikyti asmenų, turinčių negalią, poreikiams. Planuojamas pilnas patalpų įrengimas (įskaitant aprūpinimą būtinais baldais ir įranga). Planuojama plėsti socialinio būsto fondą vykdant remonto darbus Kupiškio r. savivaldybei priklausančiose patalpose adresu Gedimino g. 100, Kupiškis: bus įrengiami 4 socialiniai būstai. Visi 4 būstai bus skirti tikslinei grupei – gausioms šeimoms. Bendras tikslinių grupių asmenų (šeimų) šeimos narių skaičius yra 28 asmenys.

Panevėžio m. sav. planuojamas butų pirkimas[13], kurie bus pritaikomi socialinio būsto paskirčiai ir juose bus apgyvendinta 12 tikslinių grupių asmenų (šeimų), iš kurių: 6 gausios šeimos ir 6 asmenys su negalia (turintiems judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas. Bendras tikslinių grupių asmenų (šeimų) šeimos narių skaičius yra 37 asmenys.

Panevėžio r. sav. numatoma pritaikyti Panevėžio r., Krekenavos sen. esantį pastatą sukuriant jame ne mažiau kaip 20 būstų. Panevėžio r. laukiančiųjų socialinio būsto yra 15 gausių šeimų ir 18 asmenų su negalia (turintys judėjimo ir (ar) psichikos ir (ar) proto ir (ar) regos negalią), kuriems reikalingas specialiai pritaikytas būstas. Įgyvendinus projektą socialiniame būste bus apgyvendinta ne mažiau kaip 50 asmenų. Planuojama sukurti 13 būstų asmenims su negalia ir 8 būstus gausioms šeimoms.

Pasvalio r. sav. planuojama pirkti 6 būstus gausioms šeimoms. Tikslinės grupės asmenų (šeimų) šeimos narių skaičius yra 28 asmenys.

Rokiškio r. sav. planuojama pastatyti, įrengti ir pritaikyti socialiniam būstui pastatą 4 daugiavaikėms šeimoms Rokiškio mieste. Tikslinės grupės asmenų (šeimų) šeimos narių skaičius yra 18 asmenų.

Įgyvendinus projektus bus užtikrintas socialinio būsto prieinamumas 34 asmenų su negalia šeimoms ir 45 gausioms šeimoms. Panevėžio regiono savivaldybėse planuojamas ir reikalingos įrangos bei baldų įsigijimas.

Planuojamos projektų veiklos savivaldybėse ir tikslinių grupių skaičius įgyvendinant veiklą - „Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms)“:

Biržų r. sav. planuojama statyti pastatą[14], kuriame numatomi 26 butai socialinio būsto laukiantiems asmenims (šeimoms). Tikslinės grupės asmenų (šeimų) šeimos narių skaičius yra 29 asmenys.

---

[12] Pagal priemonės rengimo metu (2023 m. lapkričio mėn.) aktualius laukiančiųjų socialinio būsto, įrašytų į laukiančiųjų paramos būstui išsinuomoti sąrašus, duomenis, kuriuos pateikė Panevėžio regiono savivaldybės, nustatytas tikslinės grupės dydis kiekvienoje regiono savivaldybėje.

[13] Panevėžio m. sav., siekdama didinti socialinio būsto prieinamumą laukiantiems socialinio būsto, įgyvendina ir kitas priemones – iš biudžeto skiria lėšų pirkti butams ir juos suteikia laukiantiems eilėje. 2024 m. Savivaldybės biudžeto projekte yra numatyta 700 tūkst. Eur, už kuriuos planuojama pirkti butus ir suteikti juos laukiantiems eilėje, jų tarpe gausioms šeimos ir asmenims su negalia.

[14] Pagal projekto Nr. 25-412-P-0002 finansavimo sutartį

Kupiškio r. sav. planuojama pirkti 1-3 kambarių butus. Tikslinės grupės asmenų (šeimų) šeimos narių skaičius yra 20 asmenų.

Nors Panevėžio m. sav. socialinio būsto poreikio problema išlieka aktuali, pagal šią veiklą projekto įgyvendinti neplanuojama. Siekiant spręsti šią problemą, socialinio būsto įsigijimui 2026 m. numatytos Savivaldybės biudžeto lėšos.

Panevėžio r. sav. planuojama pastatyti naują pastatą, sukurti ne mažiau kaip 16 būstų asmenims (šeimoms), turinčioms teisę į socialinio būsto nuomą. Tikslinės grupės asmenų (šeimų) šeimos narių skaičius yra 30 asmenų.

Pasvalio r. sav. planuojama pastatyti naują 10 butų socialinio būsto pastatą. Tikslinės grupės asmenų (šeimų) šeimos narių skaičius yra 35 asmenys.

Rokiškio r. sav. planuojama įsigyti keturis 1 kambario butus. Tikslinės grupės asmenų (šeimų) šeimos narių skaičius yra 4 asmenys.

Panevėžio regiono savivaldybėse planuojami įsigytų butų remonto darbai ir būtinos įrangos bei baldų įsigijimas.

Galimi projektų pareiškėjai – savivaldybių administracijos. Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnį, savarankiškosios savivaldybių funkcijos yra „paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nustatyta tvarka“ (15 p.).

Galimi projektų partneriai – nenumatoma.

V SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Numatomas projektų planavimas Priemonei, veiklai **„Socialinio būsto fondo plėtra Panevėžio regione“** ir veiklai **„Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems asmenims (šeimoms)“**. Pasirinktas projektų atrankos būdas atitinka Strateginio valdymo metodikos 135.2 papunkčio nuostatas – projektais, įgyvendinamos Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytos funkcijos ir veiklos, kurie priskirtini valstybės ar savivaldybių institucijoms ar įstaigoms ar jų kontroliuojamiems juridiniams asmenims ir kuriais tiesiogiai prisidedama prie pažangos priemonės įgyvendinimo ir joje numatytų rezultatų pasiekimo.

VI SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

Lentelė Nr. 1

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	Pagal Priemonę rengiamuose ir įgyvendinamuose projektuose negalės būti numatyti apribojimai, nurodyti Regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių

		gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairėse[15] (toliau – Gairės) 4.1.1–4.1.2 papunkčiuose. Rengiant projektus turi būti numatyti ir įvertinti Gairių 4.2.1–4.2.2 papunkčiuose nurodyti reikalavimai.
2.	Inovatyvumo (kūrybingumo)	Netaikoma.
3.	Lygių galimybių visiems	Pagal Priemonę rengiamuose ir įgyvendinamuose projektuose negalės būti numatyti apribojimai, nurodyti Regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairėse[16] (toliau – Gairės) 4.1.1–4.1.2 papunkčiuose. Rengiant projektus turi būti numatyti ir įvertinti Gairių 4.2.1–4.2.2 papunkčiuose nurodyti reikalavimai.

VII SKYRIUS
IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

2022–2030 m. regionų plėtros programoje Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos regioninei pažangos priemonei Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ nustatyta išankstinė sąlyga – „Patvirtintose regionų plėtros planų pažangos priemonėse numatytos veiklos, skirtos socialinio būsto prieinamumui didinti, ir investicijomis užtikrinamas socialinio būsto prieinamumas neįgaliesiems bei gausioms šeimoms“ **(netaikoma veikloms, finansuojamoms pagal 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos 17 specialųjį prioritetą „Socialinio būsto fondo plėtra“).**

Panevėžio regione bus užtikrinamas socialinio būsto prieinamumas asmenims su negalia bei gausioms šeimoms, nes rengiant Plano Priemonę Panevėžio regiono savivaldybių sudarytuose asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašuose yra šioms tikslinėms grupėms priklausančių asmenų (šeimų).

Pažangos priemonės apraše yra pateiktas sąrašas projektų, kuriais kuriamas socialinis būstas, skirtas asmenims su negalia ir gausioms šeimoms.

[15] Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-439.
[16] Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-439.

VIII SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Produkto ir rezultato rodikliai Priemonei ir jos veiklai pasirinkti vadovaujantis Gairių 3 dalyje „Finansuojamos veiklos ir siekiami stebėsenos rodikliai“ pateikta informacija, susijusia su Gairėse nurodyta finansuojama veikla Nr. 1 **ir veikla Nr. 5.**

Lentelė Nr. 2

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	**Rodiklio kodas**	**Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas**	**Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur**		**Siektinos rodiklio reikšmės**		**Siektinos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas**
			Iš viso	**Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma**	**Tarpinė reikšmė (metai)**	**Galutinė reikšmė (metai)**	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
Socialinio būsto fondo plėtra Panevėžio regione	P.B.2.0065	Naujų arba modernizuotų socialinių būstų talpumas, asmenys	8 994 098,17	7 700 532,29	0 (2025)	211 (2029)	Rodiklis atitinka 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos (toliau – IP) 4.9.uždaviniui priskirtą produkto rodiklį, tarpinė rodiklio reikšmė, kaip ir IP, nenustatoma. Siekiama rodiklio reikšmė apskaičiuota pagal regiono savivaldybių planuojamų įgyvendinti projektų / veiksmų metu numatomą įsigyti / pritaikyti socialinių būstų skaičių ir tikslinės grupės asmenų (šeimų), kuriems bus skirti socialiniai būstai šeimos narių skaičių.
Socialinio būsto fondo plėtra visiems jo laukiantiems	P.B.2.0965	Naujo arba modernizuoto įperkamo, tvaraus socialinio	4 591 273,59	4 228 555,46	0 (2026)	118 (2030)	Rodiklis atitinka IP 17.1. uždaviniui priskirtą produkto rodiklį RC065 „Naujų arba modernizuotų prieinamų, tvarių ir socialinių būstų talpumas“, tarpinė rodiklio reikšmė, kaip ir IP, nenustatoma.

asmenims (šeimoms)		būsto talpumas, asmenys					Siekiama rodiklio reikšmė apskaičiuota pagal regiono savivaldybių pateiktą informaciją apie planuojamų įgyvendinti projektų / veiksmų metu numatomą maksimalų asmenų ir šeimų narių, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, galinčių apsigyventi naujai sukurtuose socialiniuose būstuose, skaičių.

Lentelė Nr. 3

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	**Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas**	**Pradinė rodiklio reikšmė (metai)**	**Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur**		**Siektinos rodiklio reikšmės**		**Siektinos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas**
			Iš viso	**Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma**	**Tarpinė reikšmė (metai)**	**Galutinė reikšmė (metai)**	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
R.B.2.2067	Naujų arba modernizuotų socialinių būstų naudotojų skaičius per metus, naudotojai per metus	0 (2021)	8 994 098,17	7 700 532,29	0 (2025)	211 (2029)	Rodiklis atitinka IP 4.9. uždaviniui priskirtą rezultato rodiklį, pradinė ir tarpinė rodiklio reikšmės, kaip ir IP, nenustatomos. Siekiama rodiklio reikšmė apskaičiuota pagal regiono savivaldybių planuojamų įgyvendinti projektų / veiksmų metu numatomą įsigyti / pritaikyti socialinių būstų skaičių ir tikslinės grupės asmenų (šeimų), kuriems bus skirti socialiniai būstai šeimos narių skaičių (paslaugos gavėjų) per metus.
R.B.2.2967	Naujų arba modernizuotų įperkamų, tvarių socialinių	0 (2026)	4 591 273,59	4 228 555,46	0 (2026)	118 (2030)	Rodiklis atitinka IP 17.1. uždaviniui priskirtą rezultato rodiklį RCR67 „Naujų arba modernizuotų prieinamų, tvarių ir socialinių būstų naudotojų skaičius per metus“, pradinė ir tarpinė rodiklio reikšmės, kaip ir IP, nenustatomos.

	būstų naudotojų skaičius per metus, naudotojai per metus						Siekiama rodiklio reikšmė apskaičiuota pagal regiono savivaldybių pateiktą informaciją apie planuojamų įgyvendinti projektų / veiksmų metu numatomą unikalių asmenų (asmenų ir šeimų narių, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą), apsigyvenusių naujai sukurtuose socialiniuose būstuose, skaičių per metus po projektų įgyvendinimo, įskaitant ir asmenis, kurie buvo apgyvendinti projekto lėšomis sukurtuose socialiniuose būstuose, nelaukiant projekto įgyvendinimo pabaigos (t. y. skaičiuojami visi unikalūs asmenys, gyvenę (gyvenantys) socialiniuose būstuose iki projekto įgyvendinimo pabaigos, ir asmenys, apsigyvenę socialiniuose būstuose per vienus metus po projekto įgyvendinimo).

Ekspertė, laikinai atliekanti administracijos direktoriaus funkcijas _____ Inga Adomaitienė

(parašas) *(vardas, pavardė)*